

M E M O

AAN : de leden van commissie Ruimte van de gemeente Asten

VAN : afd. OW, P. Smeets

DATUM : 1 mei 2012

BETREFT : Problematiek riolering buitengebied

Samenvatting

Momenteel is de situatie rond het functioneren en lozen bij de glastuinbouwbedrijven inzichtelijk. De problemen worden vooral veroorzaakt door het lozen van grote hoeveelheden afvalwater in korte tijd. Per cluster en/of per bedrijf zijn maatwerkoplossingen noodzakelijk. De gemeente en het waterschap bezoeken de komende tijd de bedrijven.

Bij de aanpak van de problematiek rond het onoordeelkundig lozingsgedrag zijn al veel resultaten behaald. Diverse situaties zijn technisch aangepast, zodat de hieraan gerelateerde storingen niet meer voorkomen. Bij andere situaties blijven de storingen afhankelijk van het lozingsgedrag. Door de storingskosten neer te leggen bij de veroorzaker, wordt hij zich meer bewust van de gevolgen. Hierdoor blijven deze storingen tot een minimum beperkt.

Inleiding

In 2005 zijn de ongezuiverde afvalwaterlozingen in het buitengebied van Asten gesaneerd, door de aanleg van drukriolering. In totaal zijn ongeveer 720 rioolaansluitingen in het buitengebied die gebruik maken van ca. 430 rioolpompen en ca. 100 km persleiding.

Het relatief hoge aantal storingen met bijbehorende kosten in het drukrioleringssysteem is aanleiding geweest om onderzoek naar de oorzaak uit te voeren. Dit onderzoek wees uit dat de storingsoorzaken globaal in twee onderwerpen zijn te verdelen:

- problematiek drukriolering rond glastuinbouwbedrijven;
- problematiek drukriolering ten gevolge van onoordeelkundig lozingsgedrag.

In deze memo is de stand van zaken weergegeven rond de problematiek riolering buitengebied.

Problematiek drukriolering rond glastuinbouwbedrijven

Momenteel is voldoende inzicht verkregen in de problemen die ondervonden worden, het functioneren van de riolering, het lozingsgedrag en de omvang van de afvalwaterstromen. Om al deze informatie bij elkaar te krijgen is een enquête via internet uitgevoerd, zijn bedrijfsbezoeken geweest door het waterschap en de gemeente en is in veel gevallen een aanvullend bezoek uitgevoerd door een deskundige van adviesbureau Tauw.

Door Tauw is een rapport opgesteld, waarin per cluster en/of per bedrijf een advies is opgesteld met daarin een maatwerkoplossing. Maatwerkoplossingen zijn noodzakelijk, omdat situaties en mogelijkheden sterk verschillen.

Het belangrijkste knelpunt voor de drukriolering is dat er vaak een grote hoeveelheid afvalwater wordt geloosd in korte tijd. Ook de kwaliteit van het afvalwater is erg belangrijk, want dit kan leiden tot slijtage van de pompen en/of verstoppingen van de pompen. De gemeente en het waterschap moeten eenduidig zijn in wat wel en wat niet mag, zodat voor de ondernemer ook duidelijk is hoe hij met bepaalde afvalwaterstromen om moet gaan.

Twee afvalwaterstromen spelen een belangrijke rol in de problematiek. Dit betreft het (terug)spoelwater (en het voorzuiveren hiervan) van ontijzeringsinstallaties en het condenswater afkomstig uit de installaties met warmtekracht koppeling (WKK-installaties). De ontijzeringsinstallaties worden gebruikt om het grondwater te reinigen, zodat het grondwater gebruikt kan worden als gietwater. Deze ontijzeringsinstallaties worden op zijn beurt weer gereinigd met (terug)spoelwater. WKK-installaties produceren elektriciteit voor belichting en levering aan het net, warmte voor de kas en rookgassen voor CO₂ t.b.v. gewasgroei en -productie. Het vrijkomende condenswater betreft het water dat in het gas zit en vrijkomt in de WKK-installaties. Hierbij wordt bij de adviezen al ingespeeld op de nieuwe wetgeving. Bij de nieuwe wetgeving wordt o.a. het besluit glastuinbouw opgenomen in het activiteitenbesluit. Het condenswater wordt hierbij gezien als een minder schone afvalwaterstroom, dan in het huidige besluit glastuinbouw.

De glastuinbouwbedrijven moeten een aantal wijzigingen doorvoeren om de doelmatige werking van de drukriolering niet te verstoren en om de kwaliteit van het oppervlaktewater te waarborgen. De belangrijkste aanpassingen zijn:

- verwijderen van een overstort van de riolering op oppervlaktewater;
- verwijderen van de tussenkomst van een septictank in de rioolaansluiting;
- het bufferen van afvalwater en vervolgens gedoseerd lozen op de riolering;
- het (terug)spoelwater van ontijzeringsinstallaties afkoppelen van de riolering en voldoende voorzuiveren.

Ook de gemeente moet een aantal aanpassingen doorvoeren aan het drukrioleringsstelsel. De capaciteit op bepaalde delen in het stelsel is namelijk te klein. De belangrijkste aanpassingen zijn:

- loskoppelen van drukrioleringscluster 15 en 16, waarbij cluster 16 direct gaat lozen op de RioolWaterZuiveringsInstallatie (RWZI);
- lozingspunten (aansluitingen) omzetten naar een naastgelegen rioleringsgebied, danwel naastgelegen pomp.

Het gaat dus niet om het vergroten van het stelsel, maar om het beter benutten van het stelsel.

Nu de maatwerkoplossingen voorhanden zijn, worden de betreffende bedrijven waar zich problemen voordoen bezocht. Deze bezoeken worden gezamenlijk door de gemeente en het waterschap uitgevoerd. Hierdoor ontstaan geen misverstanden over wat wel en niet op de riolering danwel het oppervlaktewater geloosd mag worden.

Problematiek drukriolering ten gevolge van onoordeelkundig lozingsgedrag

Buiten de glastuinbouwbedrijven is er ook nog de problematiek ten gevolge van onoordeelkundig lozingsgedrag. Middels een brief zijn alle aansluitingen geïnformeerd over "goed" rioolgebruik. Hierin is aangegeven wat wel geloosd mag worden op de riolering en wat niet geloosd mag worden op de riolering met daarbij aangegeven waarom niet.

In sommige gevallen is men zich niet bewust van het lozingsgedrag. In sommige gevallen is men zich wel bewust van het foutieve lozingsgedrag, maar weet men niet dat dit gevolgen heeft voor het functioneren van het rioleringsstelsel. Om ervoor te zorgen dat er een "goed" lozingsgedrag ontstaat, is het noodzakelijk gebleken dat handhaving direct op kan treden. Samen met afd. RO/Team Handhaving zijn alle taken en verantwoordelijkheden beschreven. Middels het vaststellen van de bijbehorende procesbeschrijving is dit verankerd in de organisatie.

De handhaving op het lozingsgedrag die sinds september 2011 goed loopt, heeft al veel resultaat opgeleverd:

- diverse regenwataansluitingen zijn verwijderd;
- tussenkomsten van overstorten naar septictanks of gierkelders zijn verwijderd;
- vetlozingen en lozingen van grove bestandsdelen zijn aangepakt;
- lozingen van ongezuiverd spoelwater van ontijzeringsinstallaties zijn gestopt.

In veel gevallen is door de particulier een technische aanpassing uitgevoerd (bijvoorbeeld het afkoppelen van regenwater). De hieraan gerelateerde storingen zijn definitief verleden tijd. Andere zaken blijven afhankelijk van het lozingsgedrag. Door de storingskosten neer te leggen bij de veroorzaker, wordt het bewustzijn van de gevolgen van het lozingsgedrag vergroot. Hiermee blijven deze storingen ook tot een minimum beperkt.

Wethouder Martens,
namens deze
p.smeets@asten.nl